

Ba Câu Hỏi

Tác Giả: Tolstoy, Leo

Thứ Tư, 01 Tháng 7 Năm 2009 02:05

Đó là chuy&#n ba câu hỏi khó c&#a m&#t nhà vua, do nhà văn hào Leo Tolstoy k&#i.

Nhà vua &#y, Tolstoy không bi&#t tên. M&#t hôm đ&#c Vua nghĩ r&#ng, giá mà vua tr&#i đ&#c ba câu hỏi &#y thì vua sẽ không bao giờ b&#t b&#i trong b&#t c&# công vi&#c nào. Ba câu hỏi &#y là:

1. Làm sao đ&# bi&#t đ&#c th&#i gian nào là th&#i gian thu&#n &#i nh&#t cho m&#i công vi&#c?
2. Làm sao đ&# bi&#t đ&#c nhân v&#t nào là nhân v&#t quan tr&#ng nh&#t mà ta ph&#i chú tr&#ng?
3. Làm sao đ&# bi&#t đ&#c công vi&#c nào là công vi&#c c&#n thi&#t nh&#t mà ta ph&#i th&#c hi&#n?

Nghĩ th&#, vua li&#n ban chi&#u ra kh&#p trong bàn dân thiên h&#, h&#a r&#ng sẽ ban th&#ng tr&#ng h&#u cho k&# nào tr&#i đ&#c nh&ng câu hỏi đó.

Các b&#c hi&#n nhân đ&#c chi&#u li&#n tìm t&#i kinh đô. Nh&ng m&#i ng&#i &#i d&#ng lên vua m&#t câu tr&#i khác nhau.

V&# câu hỏi th&# nh&#t, có ng&#i tr&#i r&#ng mu&#n bi&#t th&#i gian nào là th&#i gian thu&#n &#i nh&#t cho m&#i công vi&#c thì ph&#i làm th&#i bi&#u cho đ&#ng hoàng, có ngày gi&# năm tháng và ph&#i thi hành cho th&#t đúng th&#i bi&#u &#y. Nh&# v&#y m&#i mong công vi&#c làm đúng lúc. K&# khác thì &#i nói không th&# nào đ&# tính đ&#c tr&#c nh&ng vi&#c gì ph&#i làm và th&#i gian đ&# làm nh&ng vi&#c &#y; r&#ng ta không nên ham vui mà nên chú ý đ&#n m&#i s&# khi chúng x&#y t&#i đ&# có th&# làm b&#t c&# gì xét ra c&#n thi&#t.

Có k&# &#i nói r&#ng, dù vua có chú ý đ&#n tình hình m&#y đi n&#a thì m&#t mình vua cũng không đ&# sáng su&#t đ&# nh& đ&#t th&#i gian c&#a m&#i vi&#c làm m&#t cách sáng su&#t, do đó nhà vua ph&#i thành l&#p m&#t H&#i Đ&#ng Nhân Sĩ và hành đ&#ng theo &#i khuy&#n cáo c&#a h&#.

&#i có k&# nói r&#ng, có nh&ng công vi&#c c&#n ph&#i &#y quy&#t đ&#nh t&#c kh&#c không th&# nào có thì giờ đ&# tham kh&#o xem đã đ&#n lúc ph&#i làm hay ch&#a đ&#n lúc ph&#i làm. Mà mu&#n &#y quy&#t đ&#nh cho đúng thì ph&#i bi&#t tr&#c nh&ng gì sẽ x&#y ra, do đó, nhà vua c&#n ph&#i c&#n đ&#n nh&ng nhà c&# v&#n tiên tri và b&#c ph&#.

Vì câu hỏi thứ hai, cũng có nhiều câu trả lời không giống nhau. Có người nói rằng nhân vật mà vua cần chú ý nhất là những ông đồ thi văn và những người trong triều đình. Có người nói là mẹ ông Giám Mục, Thứ trưởng Tài là quan trọng hơn hết. Có người nói là mẹ ông tổng lãnh trong quân đội là quan trọng hơn hết.

Vì câu hỏi thứ ba, các nhà thơ cũng trả lời khác nhau. Có người nói khoa học là quan trọng nhất. Có người nói tôn giáo là quan trọng nhất. Có người lại nói: chính trang quân đội là quan trọng nhất.

Vì các câu trả lời khác nhau cho nên nhà vua không thể đồng ý với với bất kỳ nhân nào cả, và chính ban thư trưởng cho ai hết.

Sau nhiều đêm suy nghĩ vua quyết định đi chơi với một ông đồ tu trên núi, ông đồ này nổi tiếng là có giác ngộ. Vua muốn tìm lên trên núi để gặp ông đồ và hỏi ba câu hỏi kia.

Với đồ sĩ này chắc hẳn bao giờ cũng xu hướng núi và nên ông ta chắc có những người dân nghèo; chính bao giờ ông cũng tiếp nhận người quy n quý. Vì vậy mà nhà vua cần trang làm thơ cho dân. Khi đi đến chân núi, vua đến với sĩ để nghe chuyện đời, và một mình vua, trong ý nghĩ một thế giới dân, vua trèo lên am của ông đồ.

Nhà vua gặp ông đồ đang cuộn đất trên am.. Khi trông thấy người lạ, ông đồ gật đầu chào rồi tiếp tục cuộn đất. Ông đồ cuộn đất một cách nghiêm túc bởi ông đã già yếu; mỗi khi cuộn đất lên để cuộn đất hoặc lật người cuộn đất thì ông lại thở hào hển.

Nhà vua tìm gặp ông đồ và nói: "Tôi tìm đây để xin ông đồ trả lời giúp cho tôi ba câu hỏi. Làm thế nào để biết đúng thì giữ hành động, để cho cả hai qua rồi sau phải hỏi tiếp? Ai là những người quan trọng nhất mà ta phải chú ý tới nhiều hơn cả? Và công việc nào quan trọng nhất cần thực hiện trước tiên?"

Ông đồ lắng nghe nhà vua nhưng không trả lời. Ông chỉ vai nhà vua và cúi xuống tiếp tục

cuộc đời.

Nhà vua nói: "Ông đem một miếng thịt, thôi đem củ cho tôi, tôi củ một lát". Vua đem số cảm ơn và trao củ cho Vua rồi ngài xuống đất nghỉ một. Củ xong đem củ hai vị vua thì nhà vua ngài tay và lập lại câu hỏi. Ông đem vèn không trả lời, chỉ đem đồ y và đem tay ra đòi củ, ngài nói: "Bây giờ bác phải nghỉ, đến phiên tôi củ". Nghe nhà vua thay vì trao củ lại cúi xuống tiếp củ đời.

Một giờ rồi hai giờ đem ngựa đi qua. Rồi một trái bóng đổ xuống khu vực sau đống núi. Nhà vua ngài tay, buông củ, và nói với ông đem:

"Tôi thì xin ông đem trả lời cho mấy câu hỏi. Nếu ông đem không trả lời cho tôi câu nào hết thì xin cho biết đời tôi còn vị nhà".

Ông đem nghe tiếng chân ngựa rồi chạy đâu đây bèn nói với nhà vua: "Bác thử xem có ai chạy lên kia". Nhà vua ngó ra thì thấy một người có râu dài đang chạy lúp xúp sau mấy bụi cây, hai tay ôm bóng. Máu chảy ướt đầm cả hai tay.. Ông ta cứ chạy tới chỗ nhà vua và ngẩng đầu lên hỏi, nếm im bóng đời mình yên rồi.

Vua và ông đem cởi áo ngựa rồi đó ra thì thấy có một vết đâm sâu rồi bóng. Vua rồi chạy bỏ thỏ ngựa thỏ chạy và xé áo cởi mình ra bằng bó vết thỏ ngựa, nhúng máu thỏ ướt cả áo.. Vua giật áo và đem băng rồi vết thỏ ngựa. Còn thỏ cho đến khi máu ngựa chảy.

Lúc bấy giờ người bóng thỏ ngựa mới tỉnh dậy và đòi uống nước. Vua chạy đi múc nước suối cho ông ta uống. Khi đó một trái bóng đổ xuống khu vực và bóng đổ xuống. Nghe số tiếp tay cả ông đem, nhà vua khiêng người bóng vào trong am và đặt nằm trên giường ông đem. Ông ta nhấm một nắm yên. Nhà vua cũng mệt quá vì leo núi và củ đem cho nên ngài đem vào cánh cửa và ngủ thiếp đi. Vua ngon cho đến khi Vua thức dậy thì trái bóng sáng và phải một lúc sau Vua mới nhả ra rằng mình đang ở đâu và đang làm gì. Vua nhìn về phía giường thì thấy người bóng thỏ ngựa cũng đang nhìn mình chòng chọc, hai mắt sáng trưng.

Người đó thấy vua tỉnh giấc rồi và đang nhìn mình thì nói, người ngựa tự nhiên:

"Xin bà hỏi tha tội cho tôi".

"Ông có làm gì nên tội đâu mà phải tha?"

"Bà hỏi không biết tôi phạm tội, nhưng tôi phạm tội biết bà hỏi. Tôi phạm tội là ngạo mạn thù oán bà hỏi, Tôi phạm tội đã phạm tội giết bà hỏi cho bà nghĩ đến cái tội vì khi xưa, trong chính chiến tranh bà hỏi đã giết mất người anh của tôi phạm tội và còn tịch thu gia sản của tôi phạm tội nữa".

"Tôi phạm tội biết rằng bà hỏi sẽ lên núi này mất mình để gặp ông đạo sĩ, nên đã mai phục quyệt tâm giết bà hỏi trên con đường vắng. Nhưng cho đến tội mà bà hỏi vẫn chưa trả xuống, nên tôi phạm tội đã rời đi chỗ mai phục mà đi lên núi tìm bà hỏi để hành thích. Thay vì gặp bà hỏi, tôi phạm tội lại gặp bà hỏi và sĩ. Bà hỏi nói rằng mất đến cái tôi phạm tội cho nên đã xông vào đâm tôi phạm tội. Tôi phạm tội trốn đến chỗ yên tĩnh, nhưng nói không có bà hỏi cứu thì chắc chắn tôi phạm tội đã chết vì máu ra nhiều quá. Tôi phạm tội quyệt tâm hành thích bà hỏi mà bà hỏi lại cứu sống đến cái tôi phạm tội. Tôi phạm tội hỏi hỏi quá. Bây giờ đây nói tôi phạm tội mà sống đến cái thì tôi phạm tội nguy hiểm sẽ làm tôi mới cho bà hỏi suốt đời, và tôi phạm tội cũng sẽ bắt các con của tôi phạm tội làm như vậy. Xin bà hỏi tha tội cho tôi phạm tội".

Thấy mình hòa giải đến cái tội và kẻ thù mất cách dè dặt nhà vua rất vui mừng. Vua không nên tha tội cho người kia mà còn hứa sẽ trả lại gia sản cho ông ta, và gọi người cùng quân hầu tôi săn sóc cho ông ta lành bệnh.

Sau khi cho và sĩ khiêng người bị phạm tội về nhà, vua trở lên tìm ông đạo sĩ chào. Trước khi ra và vua còn lặp lại lời nói của vua. Ông đạo sĩ đang quỳ gối xuống đất gieo nhúng hạt đất trên nhúng luống đất đã cuốc sẵn hôm qua.

Và đạo sĩ đứng dậy nhìn vua: "Nhưng ba câu hỏi của vua đã đến cái trả lại rồi mà".

Vua hỏi: "trả lại bao giờ đâu nào?"

"Hôm qua nói Vua không phạm tội hỏi bị phạm tội đạo sĩ già yếu mà ra tay cuốc dùm mộ người phạm tội này thì khi ra và nhà vua đã bắt kẻ kia mai phục hành thích mất rồi, và nhà Vua sẽ tức giận đã không trả lại cùng ta. Vì vậy tôi gian quan trả nhút là tôi gian Vua đang cuốc đất; nhân vật quan trả nhút lúc đó là bị phạm tội đây, và công việc quan trả nhút là công việc giúp bị phạm tội. Rồi sau đó khi người bị phạm tội chạy lên, tôi gian quan trả nhút là tôi gian vua chăm sóc cho ông ta, bởi vì nói vua không bằng vật phạm tội cho nên thì nên sẽ chết và vua không có dịp hòa giải với người; cũng vì thế mà ông ta là nhân vật quan trả nhút, và công việc vua làm để bằng bố vật phạm tội là quan trả nhút. Xin vua hãy nhớ câu này: "chỉ có một tôi gian quan trả nhút mà thôi, đó là tôi gian hiện tại, là giờ phút hiện tại. Giờ phút hiện tại quan trả nhút bởi vì đó là tôi gian duy nhất trong đó ta có thể làm cho đến cái ta. Và nhân vật quan trả nhút là kẻ đang

Ba Câu Hỏi

Tác Giả: Tolstoy, Leo

Thứ Tư, 01 Tháng 7 Năm 2009 02:05

c  th  s ng v i ta, đang đ ng trước m t ta, b i với ai biết được l  m nh s  đ  ng đ u l m việc với nh ng k  n o trong t  ng l i. Công việc quan trọng nhất l  công việc làm cho người đang có th  s ng b n ta, đang đ ng trước m t ta được h nh ph c, b i v i đ  l    nghĩa ch nh của đ i s ng.

(Tr ch t  Ph p L  C a S  T nh Th c - TNH)